

Taal digitaal: het vroege web als literaire springplank voor Nederlandse schrijvers online

KB en literatuur

**Charles Sulpice
Flament,
Franse priester,
eerste
conservator
(1798-1811) en
directeur van de
Koninklijke
Bibliotheek (1811-
1835).**

Literatuur: alle schriftelijk overgeleverde teksten die men op uiteenlopende gronden van andere teksten onderscheidt vanwege hun veronderstelde specifieke, meestal kunstzinnige karakter.

Doorgaans hanteert men daarbij een aantal esthetische normen (esthetica), bijv. het fictieve karakter ervan (fictie), de autonomie van een literaire tekst of het specifieke taalgebruik (bijv. het gebruik van vers, beeldspraak, e.d.) dat in literaire teksten een rol speelt, enz.

Algemeen letterkundig lexicon

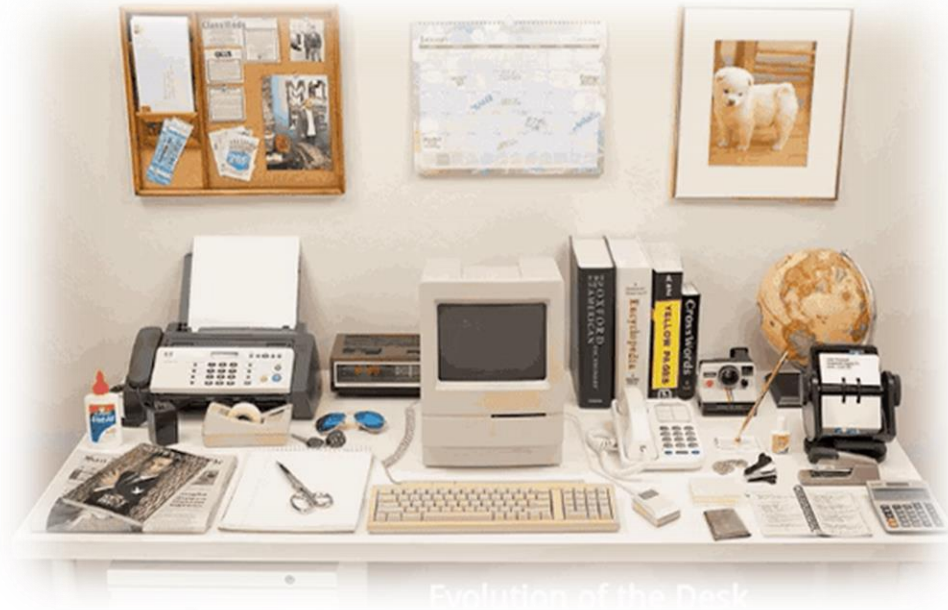
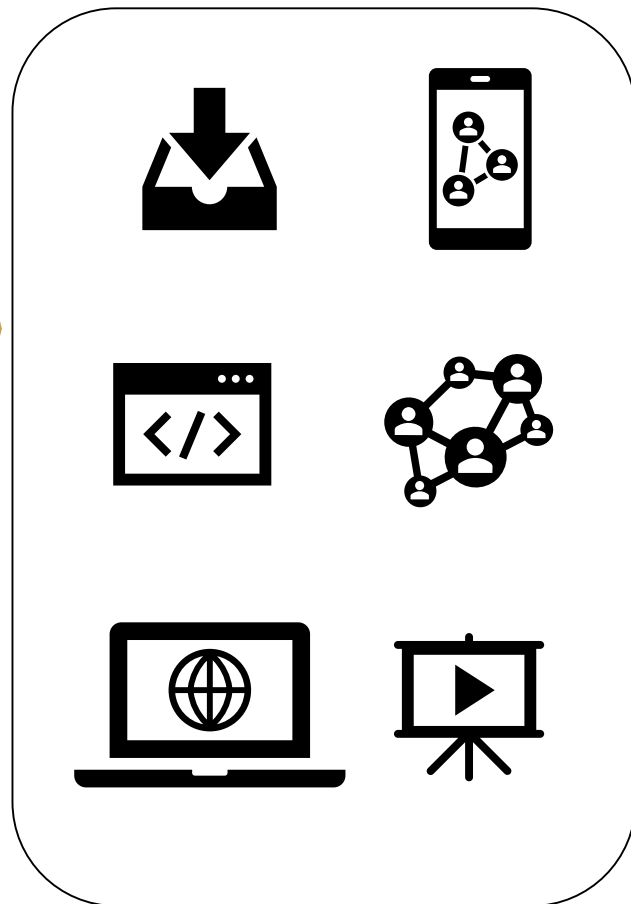
KB } nationale bibliotheek

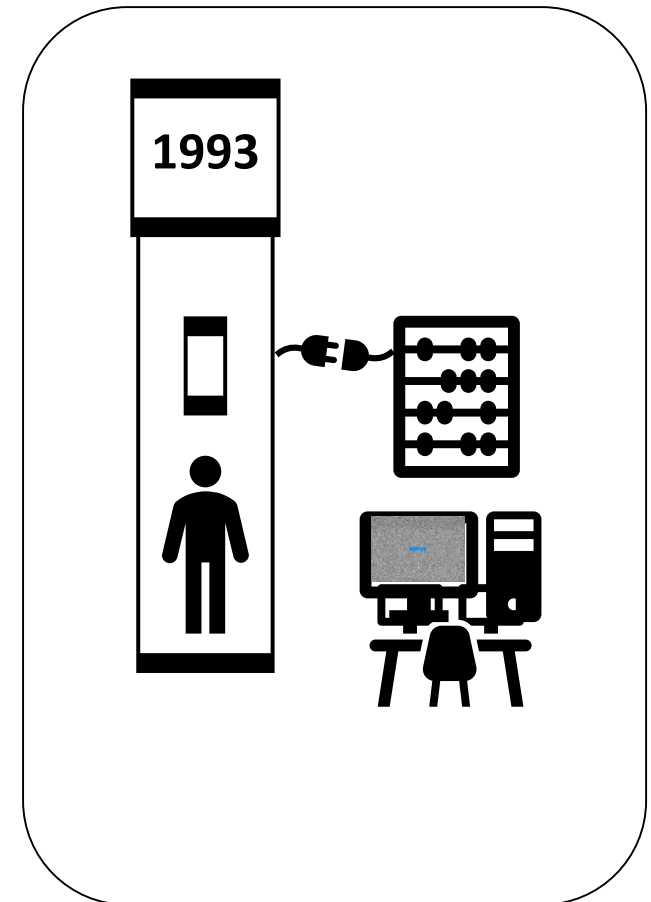
hypertekst-literatuur e-lit i-lit
interactieve literatuur
multimediale literatuur
scherm literatuur
computergegenerateerde poëzie
digital social reading Ebooks
cyberpoëzie flitsgedichten
Whatsapp thriller
#BoekTok

Bewaren van digitaal geboren literatuur

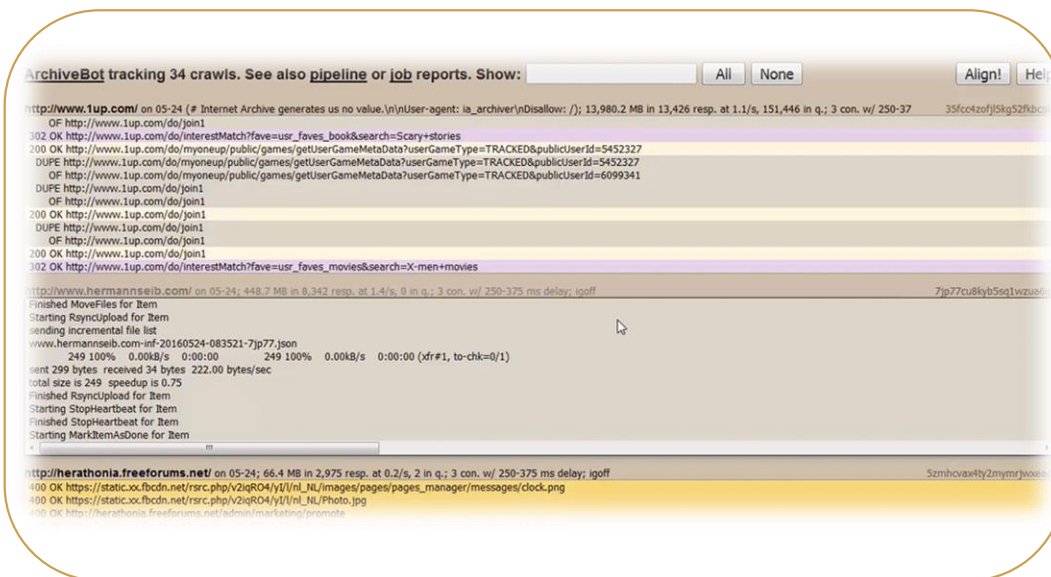
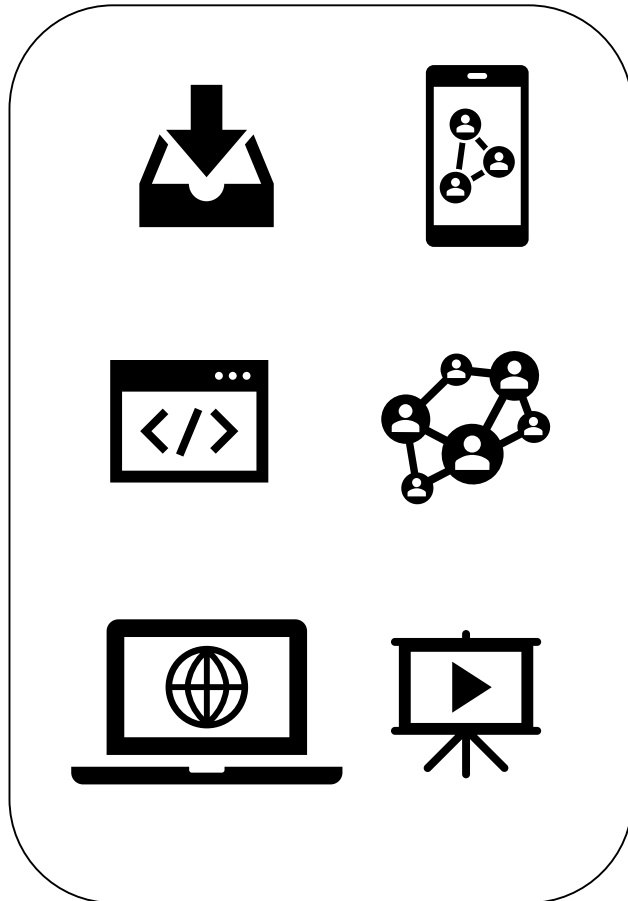

Wat moeten we bewaren van onze tijd?

Wat is digitaal geboren literatuur?
(vorm, functie, taalgebruik, esthetiek)

Bewaren van digitaal geboren literatuur

Wat is een digitale literaire publicatie?

Welke moet worden bewaard?

Sinds 2007 een **selectie** van sites volgens het collectiebeleid.

criterium: alles van en over Nederland van cultuurhistorisch belang

Maar: 10 miljoen Nederlandse websites

Ongeveer 21.000 bewaard.

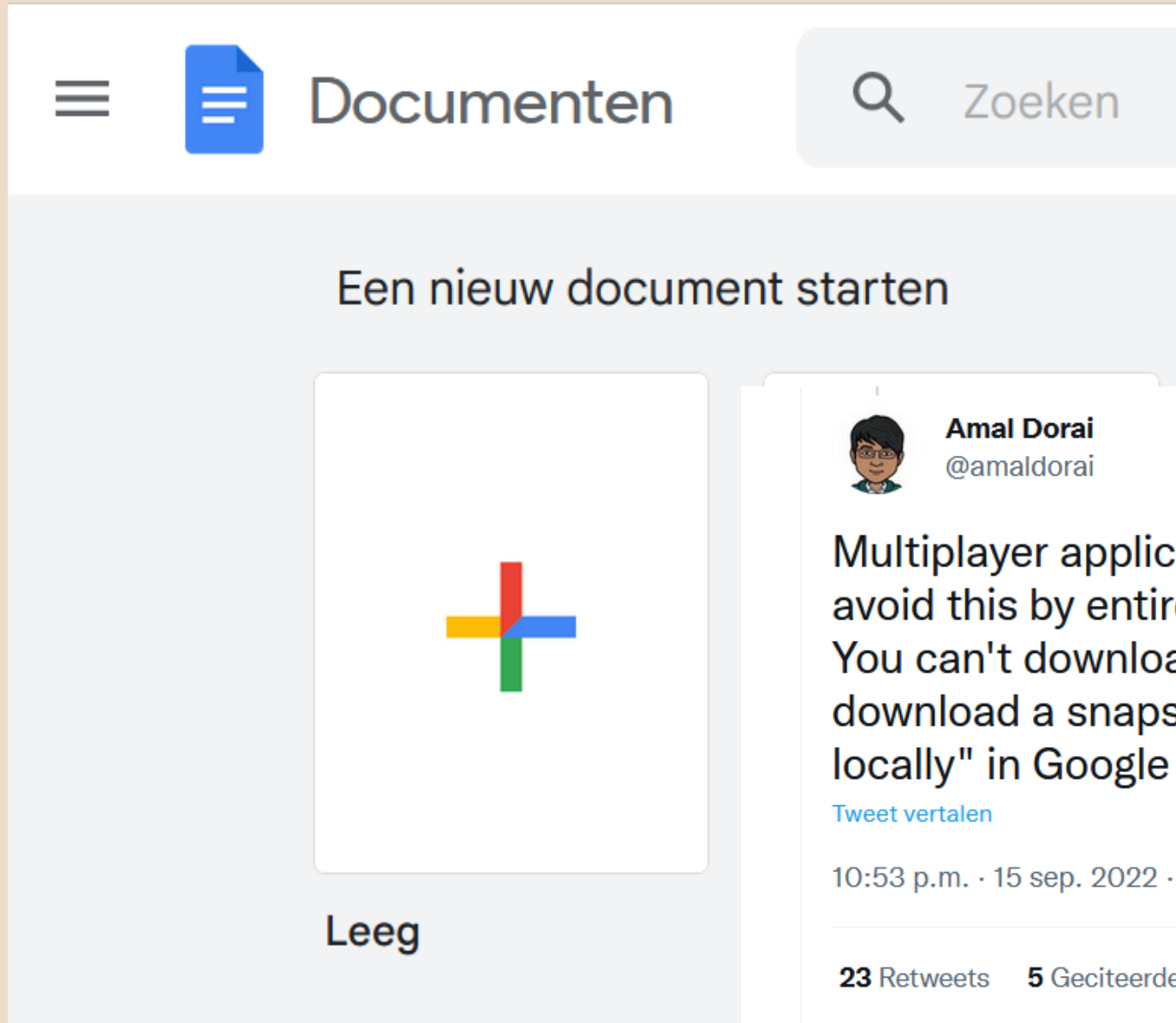
Wat is een online literair werk?

(Wat is een digitale publicatie op het web?)

- *Under construction*: wanneer is een werk 'af'?
- Fouten: zijn die bedoeld of onbedoeld?
- Geen tekstredactie, geen uitgever.
- Navigatie: wat was de bedoeling van de auteur? Waar begint/eindigt het werk?
- Verborgene bestanden (hoort dit bij het werk of niet?)
- Nieuwe technische mogelijkheden
- Schriftelijk, audio, visueel, interactief.
- Wie is de auteur? Mens of machine? Wat is plagiaat op het web?

Wat is een publicatie? Welk document?

The screenshot shows the Google Docs interface. At the top, there is a navigation bar with a hamburger menu icon, a blue document icon, the title 'Documenten', and a search bar labeled 'Zoeken'. Below the navigation bar, the main content area displays the text 'Een nieuw document starten' (Start a new document). In the center, there is a large white box containing the Google Docs logo (a colorful plus sign). Below the logo, the word 'Leeg' (Empty) is displayed.

The screenshot shows a tweet from Amal Dorai (@amaldorai). The tweet text reads: "Multiplayer applications like Google Apps and Figma avoid this by entirely rejecting the concept of the file . You can't download a Google Doc - you can only download a snapshot of it as a PDF. You can't "edit locally" in Google Docs." Below the text, there is a link for 'Tweet vertalen' (Translate tweet). The tweet is dated '10:53 p.m. · 15 sep. 2022 · Twitter Web App'. At the bottom, the engagement statistics are shown: '23 Retweets', '5 Geciteerde Tweets' (Quoted tweets), and '464 Vind-ik-leuks' (Likes).

Wie is de auteur? Mens of machine?

 r/OpenAI • 13 hr. ago
Posted by Urdadgirl69

Artificial Intelligence allows me to get straight A's

I have been using this tool for quite some time and only recently came up with the idea to use it to write essays, answer questions about movies and books for school projects, and much more. I feel a little guilty about it, but I don't really care that much anymore. For a couple of weeks, I have made \$100 profit by "doing" homework for other classmates and now I am looked at as a genius. What are your thoughts on this? Have you done it yourself?

Yes, this post was rephrased by the AI.

 78   115

 DeepL Translator [DeepL Pro](#) [Waarom DeepL?](#) [DeepL API](#) [Pakke](#)

 Tekst vertalen
29 talen

 Bestanden vertalen
.pdf, .docx, .pptx

Taal herkennen

Voer hier de tekst in die u wilt vertalen.

Sleep uw Word- (.docx), PowerPoint- (.pptx) en PDF-bestanden hierheen om een documentvertaling te maken.

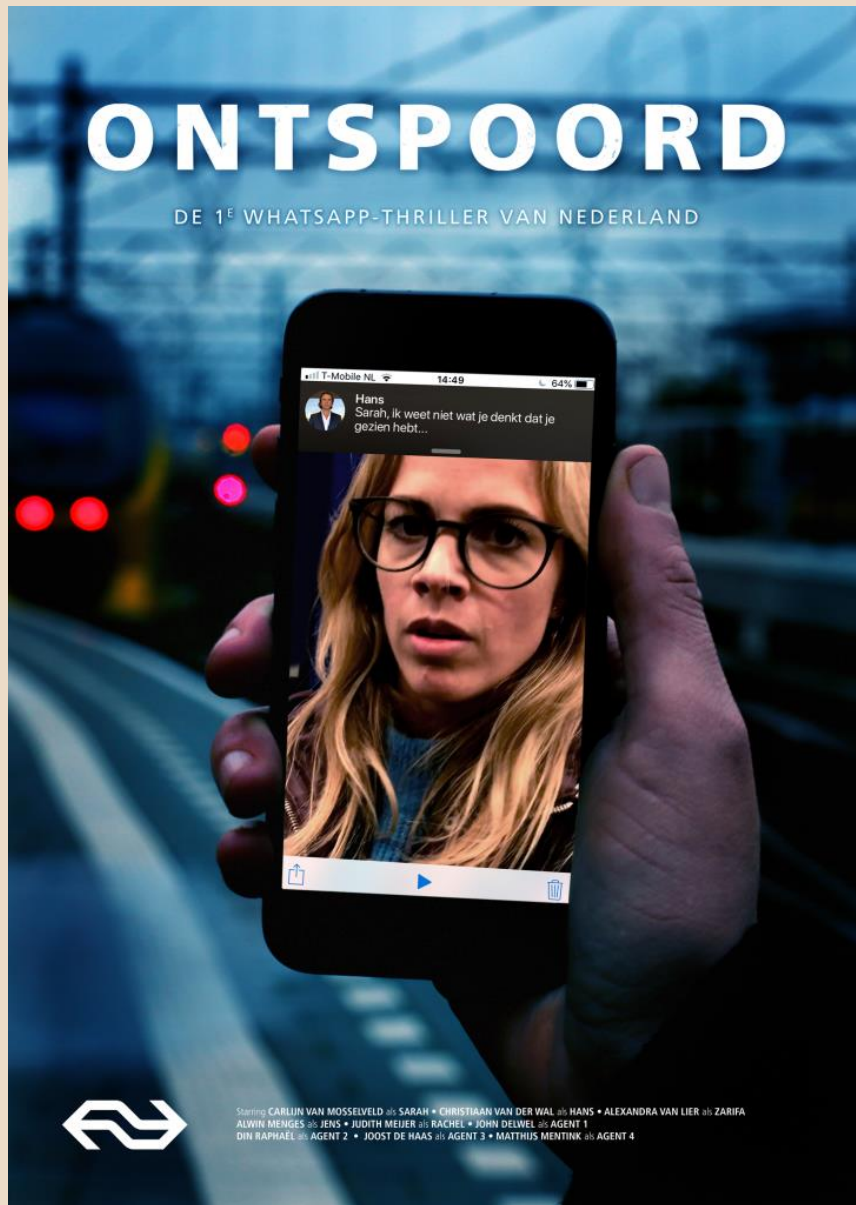
Machine als auteur

I am a librarian.

Generate Text

Wie is de lezer?

WWW in 1992

<http://info.cern.ch>

SLACVM Information Service

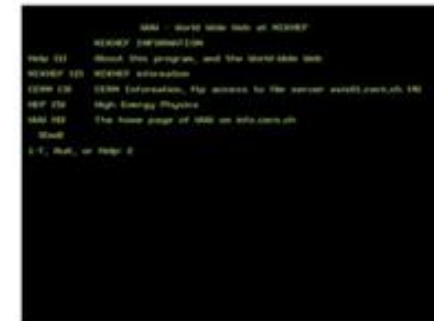
[BINLIST](#)

SLAC phone book with e-mail addresses

[HEP](#)

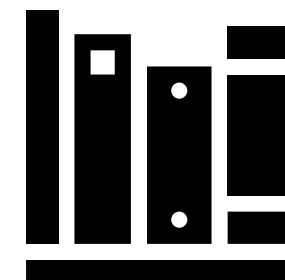
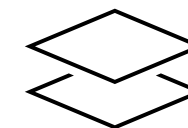
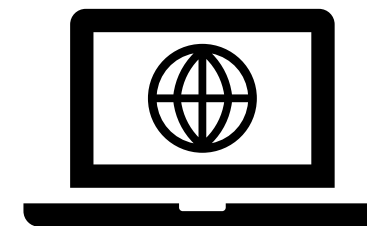
SPIRES HEP preprint database

<http://slacvm.slac.stanford.edu/FIND/default.html>

<http://nic.nikhef.nl>

1992 – 2007 verkenning WWW

NL-menu (2004)

NL-menu

- bedrijfsleven
- computers & internet
- documentaire informatie
- gezondheidszorg
- kunst & cultuur
- nieuws & media
- onderwijs
- onderzoek | wetenschap
- overheid
- politiek & samenleving
- praktische info
- recreatie & sport
- religie & levensbeschouwing
- nieuw deze week**

WETENSCHAP

Nederlandse letterkunde

Gerelateerde rubriek(en)
Nederlandse taalkunde | Taal- & letterkunde van afzonderlijke talen | Wetenschap

Externe verwijzingen
DutchESS

—

- Arnon Grunberg / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Bartho Kriek / Haarlem (Haarlem,NH)
- Belle van Zuylen / Isabelle de Charriere / Leiden (Leiden,ZH)
- Bomans Krant / Arnhem (Arnhem,Gld)
- Boudewijn Büch / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (dbnl) / Leiden (Leiden,ZH)
- Dutch Literature and Film / Tilburg (Tilburg,NBr)
- Fonds voor de Letteren / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Godfried Bomans Genootschap / NN (nn,nn)
- Hans Vervoort / NN (nn,nn)
- Hermans-magazine / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Indische Letteren / Alphen aan den Rijn (Alphen aan den Rijn,ZH)
- Internationale Vereniging voor Neerlandistiek (IVN) / Woubrugge (Jacobswoude,ZH)
- Jan Mulder / Bussum (Bussum,NH)
- Jan Siebelink / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Jessica Durlacher / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Landelijke Vereniging van Neerlandici (LVVN) / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Letterkundig Museum (LM) / Den Haag (Den Haag,ZH)
- Louis Paul Boon Genootschap / Haarlem (Haarlem,NH)
- Lydia Rood / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Maatschappij der Nederlandse Letterkunde (MNL) / Leiden (Leiden,ZH)
- Marion Bloem / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Mensje van Keulen / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- NEDER-L - Elektronisch tijdschrift voor de neerlandistiek / Nijmegen (Nijmegen,Gld)
- Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds / Amsterdam (Amsterdam,NH)
- Neerlandistiek.nl / Amsterdam (Amsterdam,NH)

home

—

introductie

FAQ

colofon

—

e-mail

—

aanmelden

wijzigen

KB
SURF.net

zoeken +

A - I rubrieken | sites | plaatsen | provincies A - I

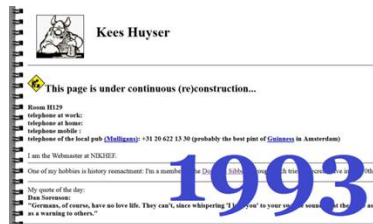
Het vroege Nederlandse web (1992-1994)

- derde en vierde site ter wereld waren Nederlands (1992)

- .nl-domein is één van de oudste (1985) en grootste (5e) van de wereld;

- Nederland had één van de eerste social media-platforms ter wereld: DDS, Digitale Stad Amsterdam.

WWW als springplank voor schrijvers

- Digitale stad Amsterdam: literatuur (discussie, schrijven, tijdschriften)
- Homepages van schrijvers en teksten op homepages
- Nieuwe publicatievormen
- Nieuwe auteurs

Unesco memory of the world heritage digitale stad: eerste 'digital born' werelderfgoed

The image shows two screenshots. The top one is the UNESCO website header, featuring the UNESCO logo and the motto "Building peace in the minds of men and women". Below the logo are navigation tabs: "IN BRIEF", "WHAT WE DO", "WHERE WE WORK", "PARTNERS", "JOIN US", and "RESOURCES". The bottom screenshot is the DDS interface, a virtual city environment. It features a central red-tinted globe with a face, surrounded by various service icons and text. On the left, there's a vertical menu with "PERSOONLUK", "POST", "MIJ ZIJN HIER", "INDEX", and "PLATTEGROND". On the right, there's a "VERKIEZINGS PLEIN" (Election Square) with icons for "zijwegen", "magazine", "café", and "discussie". At the bottom, there's a search bar with the text "Ga direct naar het ... plein" and a "Doe het!" button. The footer of the DDS interface reads: "De Digitale Stad ® is een gedeponseed merk en de handelsnaam van Stichting De Digitale Stad te Amsterdam. © copyright 1995 De Digitale Stad, Amsterdam."

Digitale Stad Amsterdam (DDS) 1994

Laurens Janszoon Corster-huis op DDS

INTERNET ARCHIVE <http://www.dds.nl/~ljcoster/> Go MAY JUN 15 JAN 1996 1997 1999 About this capture

WayBackMachine 200 captures 15 Jun 1997 - 23 May 2021

In het Coster-huis:

[Wat is er nieuw?](#)

[Bloemlezing met liefdesgedichten](#)

[This page in English.](#)

[Veelgestelde vragen over het project L. Jz. Coster](#)

[Deze pagina zonder plaatjes, frames, etc.](#)

[Hieronymus van Alphen](#)

[Beatrijs](#)

[Nicolaas Beets \(Hildebrand\)](#)

[Jan van Beverley](#)

[Gerbrand Adriaenz. Bredero](#)

[Conrad Busken Huet](#)

[Louis Couperus](#)

[Isaac da Costa](#)

[Den Spyghel der Salicheyt van Elckerlijc](#) van Petrus Dorlandus

[Frederik van Eeden](#)

[www. http://www.dds.nl/~ljcoster/](http://www.dds.nl/~ljcoster/)

Laurens Janszoon Coster

Welkom in het huis van Laurens Jansz. Coster. Hier wordt gebouwd aan een zo omvangrijk mogelijke bibliotheek met klassieke Nederlandstalige literatuur. Al op dit moment zijn hier meerdere boeken en veel korte teksten gratis in een elektronische editie te verkrijgen. We groeien snel; wekelijks komt er wel een kortere of langere tekst bij. In het venster links vindt u een overzicht van de tientallen schrijvers die nu al een eigen 'kamer' in ons huis hebben; dat wil zeggen dat ze met een groter werk of met een ruime keuze uit hun kortere werk vertegenwoordigd zijn. Daarnaast bieden we een [bloemlezing](#) aan met gedichten en korte prozastukken van schrijvers van wie nog niet voldoende werk verzameld is om een eigen kamer te krijgen.

Vroeger dachten sommige Nederlandse schrijvers en geschiedkundigen dat Laurens Jz. Coster de werkelijke uitvinder van de boekdrukkunst was, en niet Gutenberg. Nog altijd staat er in Haarlem een standbeeld van Coster op de Grote Markt. Het Project Laurens Jz. Coster leek ons daarom een goede naam voor een project dat een tegenhanger wil zijn van enkele buitenlandse Gutenberg-projecten.

U wordt van harte uitgenodigd om eigen bijdragen -- in welk tekstformaat ook -- op te sturen aan coster@dds.nl. Wij zullen deze dan binnen enkele dagen publiceren. Ook lof en kritiek zijn altijd welkom.

DEZE SITE IS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR STICHTING DE DIGITALE STAD

Beheerder van dit huis: [Marc van Oostendorp](#)
Dit huis ligt aan [het boekenplein van de Digitale Stad Amsterdam](#).

Op de achtergrond hoort u de Variaties op de Koraal '[Mein junges Leben hat ein End](#)' van Jan Pieterszoon Sweelinck. (Bestand aangemaakt door L. Laitola. Bron: [The Classical Midi Archive](#))

Laurens Janszoon Corster-huis op DDS

INTERNET ARCHIVE
wayBackMachine
http://www.dds.nl/~ljcoster/ Go MAY JUN 15 JAN 1996 1997 1999 About this capture

In het Coster-huis:

Wat is er nieuw?

Laurens Janszoon Coster

Welkom in het huis van Laurens Jansz. Coster. Hier wordt gebouwd aan een zo omvangrijk mogelijke bibliotheek met klassieke Nederlandstalige literatuur. Al op dit moment zijn hier meerdere boeken en veel korte teksten gratis in een elektronische editie te verkrijgen. We groeien snel; wekelijks komt er wel een kortere of langere tekst bij. In het venster links vindt u een overzicht van de tientallen schrijvers die nu al een eigen 'kamer' in ons huis hebben; dat wil zeggen dat ze met een groter werk of met een ruime keuze uit hun kortere werk vertegenwoordigd zijn. Daarnaast bieden we een [bloemlezing](#) aan met gedichten en korte prozastukken van schrijvers van wie nog niet voldoende werk verzameld is om een eigen kamer te krijgen.

U wordt van harte uitgenodigd om eigen bijdragen -- in welk tekstformaat ook -- op te sturen aan coster@dds.nl. Wij zullen deze dan binnen enkele dagen publiceren. Ook lof en kritiek zijn altijd welkom.

U wordt van harte uitgenodigd om eigen bijdragen -- in welk tekstformaat ook -- op te sturen aan coster@dds.nl. Wij zullen deze dan binnen enkele dagen publiceren. Ook lof en kritiek zijn altijd welkom.

[Hieronymus van Alphen](#)

[Beatrijs](#)

[Nicolaas Beets \(Hildebrand\)](#)

[Jan van Beverley](#)

[Gerbrand Adriaensz. Bredero](#)

[Conrad Busken Huet](#)

[Louis Couperus](#)

[Isaac da Costa](#)

[Den Spyghel der Salicheyt van Elckerlijc](#) van Petrus Dorlandus

[Frederik van Eeden](#)

www. <http://www.dds.nl/~ljcoster>

Beheerder van dit huis: [Marc van Oostendorp](#)

Dit huis ligt aan [het boekenplein van de Digitale Stad Amsterdam](#).

DDS DEZE SITE IS MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR STICHTING DE DIGITALE STAD

Op de achtergrond hoort u de Variaties op de Koraal '[Mein junges Leben hat ein End](#)' van Jan Pieterszoon Sweelinck. (Bestand aangemaakt door L. Laitola. Bron: [The Classical Midi Archive](#))

Oudst bekende Nederlandse homepage (1993)

Kees Huyser

This page is under continuous (re)construction...

Room H129

telephone at work: +31 20 592 21 32

telephone at home: +31 20 668 58 58

telephone mobile : +31 (0)6 53 78 10 94

telephone of the local pub ([Mulligans](#)): +31 20 622 13 30 (probably the best pint of [Guinness](#) in Amsterdam)

I am the Webmaster at NIKHEF.

One of my hobbies is history reenactment: I'm a member of the [Dorestad Sibbe](#), a group which tries to recreate live in the 10th Century.

My quote of the day:

Dan Sorenson:

"Germans, of course, have no love life. They can't, since whispering 'I love you' to your sweetie sounds just the same as telling her that you wish to eviscerate her corpse and place the head on a spear in the front yard as a warning to others."

Kees Huyser

This page is under continuous (re)construction...

Room H129

telephone at work: +31 20 592 21 32

telephone at home: +31 20 668 58 58

telephone mobile : +31 (0)6 53 78 10 94

telephone of the local pub ([Mulligans](#)): +31 20 622 13 30 (probably the best pint of [Guinness](#) in Amsterdam)

I am the Webmaster at NIKHEF.

One of my hobbies is history reenactment: I'm a member of the [Dorestad Sibbe](#), a group which tries to recreate live in the 10th

My quote of the day:

Dan Sorenson:

"Germans, of course, have no love life. They can't, since whispering 'I love you' to your sweetie sounds just the same as

Typische kenmerken:

- Traditionele papieren publicatie-ontwerp.
- Nieuw medium (under continuous (re)construction)
- Creativiteit
- Werk/persoonlijk
- (inside) **humor** (!!)
- Historisch bewustzijn
- Innovatieve techniek
- Contactmogelijkheden

Webwiegedrukken/webincunabelen

Kees Huyser

This page is under continuous (re)construction...

Room H129

telephone at work: +31 20 592 21 32

telephone at home: +31 20 668 58 58

telephone mobile : +31 (0)6 53 78 10 94

telephone of the local pub ([Mulligans](#)): +31 20 622 13 30 (probably the best pint of [G](#)

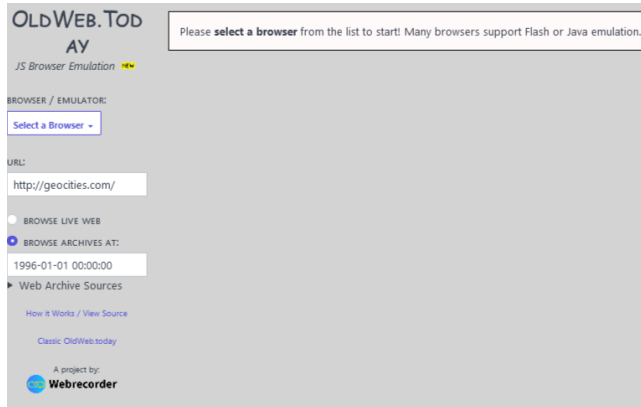
I am the Webmaster at NIKHEF.

One of my hobbies is history reenactment: I'm a member of the [Dorestad Sibbe](#), a group w

My quote of the day:

Dan Sorenson:

"Germans, of course, have no love life. They can't, since whispering 'I love you' to yo

<https://www.nikhef.nl/~keeshu/>

XS4ALL-homepages

ALLE DIENSTEN | INTERNET TOEGANG | WEBSITE/E-MAIL | EIGEN SERVER **XS4ALL**

OVER XS4ALL

NIEUWS | OVER XS4ALL | CONTACT | VEILIGHEID | WEBMAIL | SERVICE CENTRE | HELPDESK

BACK ◀◀

HOMEPAGES

Alfabetisch overzicht

0-9	C	F	I	L	O	R	U	X
A	D	G	J	M	P	S	V	Y
B	E	H	K	N	Q	T	W	Z

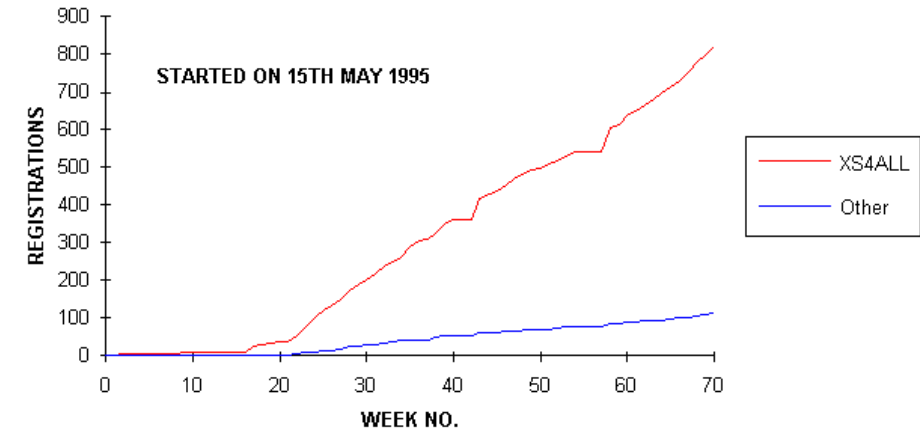
Nieuwe homepages

Overzicht nieuwe XS4ALL homepages sinds vorige keer

Wilt u ook een homepage maken?

Iedere XS4ALL gebruiker kan een homepage of website op de server van XS4ALL zetten. Volg daarvoor de **instructies** voor het aanmaken van een eigen homepage.

HOMEPAGE INDEX REGISTRATIONS - CUMMULATIVE

XS4ALL HOMEPAGE INDEX

1000 REGISTERED HOMEPAGES!

In less than a year of the existence of the xs4all Homepage Index, 1000 registrations were received. The honour of the 1000th registration This update of the XS4ALL Homepage Index is dated 29 November 1996 and contains 1011 registered homepages.

From December onwards, the XS4ALL homepage index will be maintained by ... who is current temporarily suspended.

If text shown in the index is not nicely arranged in columns, change the fixed font of your browser (Netscape, etc.) to courier 8 points.

Please note that the number given as rating is the judgement of the creator of the homepage.

Have a look at the [Homepage Index on Other Providers](#).

This XS4ALL homepage index is maintained by ... Check out [Jeroen's Cocktail](#).

Nederlandse Unesco Memory of the World Register

ALLE DIENSTEN | INTERNET TOEGANG | WEBSITE/E-MAIL | EIGEN SERVER **XS4ALL**

OVER XS4ALL

NIEUWS | OVER XS4ALL | CONTACT | VEILIGHEID | WEBMAIL | SERVICE CENTRE | HELPDESK

BACK ⬅

HOMEPAGES

Alfabetisch overzicht

0-9	C	F	I	L	O	R	U	X
A	D	G	J	M	P	S	V	Y
B	E	H	K	N	Q	T	W	Z

Nieuwe homepages

Overzicht nieuwe XS4ALL homepages sinds vorige keer

Wilt u ook een homepage maken?

Iedere XS4ALL gebruiker kan een homepage of website op de server van XS4ALL zetten. Volg daarvoor de **instructies** voor het aanmaken van een eigen homepage.

Nieuwe literaire publicaties: www schrijversforum (1994)

Dit is Neerlands eerste WWW forum voor beginnende schrijvers en dichters. Het forum biedt amateurschrijvers de mogelijkheid via het internet hun werk te etaleren. Het forum is sinds 1997 helaas gesloten wegens gebrek aan tijd.

Esther ('t zangeresje)

Trillend klinkt de nachtegaal
schuw bevend van onzekerheid,
zingt met haar stem van tederheid
oceanen vol, waarin ik afdaal

Cotijn Hebbs

Milieuverontreiniging

Ik zorg voor het milieu,
Ik ben de verontreinigers beu.

Alban

Nieuws

4 augustus 1997

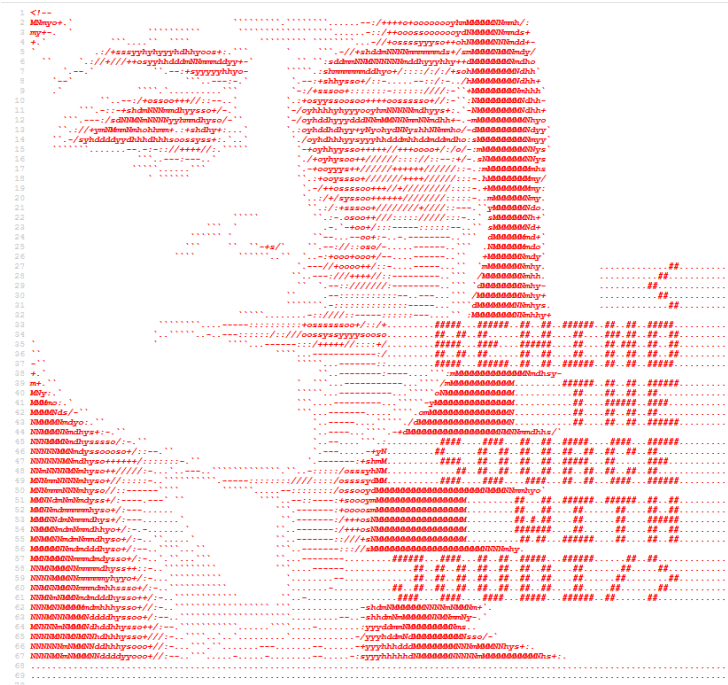
WWW Schrijvers Forum, als homepage opgezet door Okke De Koninck: Neerlands eerste WWW forum voor beginnende schrijvers en dichters. Het bood amateurschrijvers een mogelijkheid via het Internet hun werk te etaleren (tot 1997). (redactie!)

Juridische kwesties met homepages

- Naam auteur of contactadres ontbreekt.
- Digitale vergeetachtigheid: auteur wil niet worden geconfronteerd met digitaal verleden.
- Missende homepage: wilde eigenaar het werk vernietigen?
- Geen depotwetgeving: erfgoed dat offline gaat, kan niet gered worden.

Literatuur / kunst in de broncode ('digitale palimpsest')

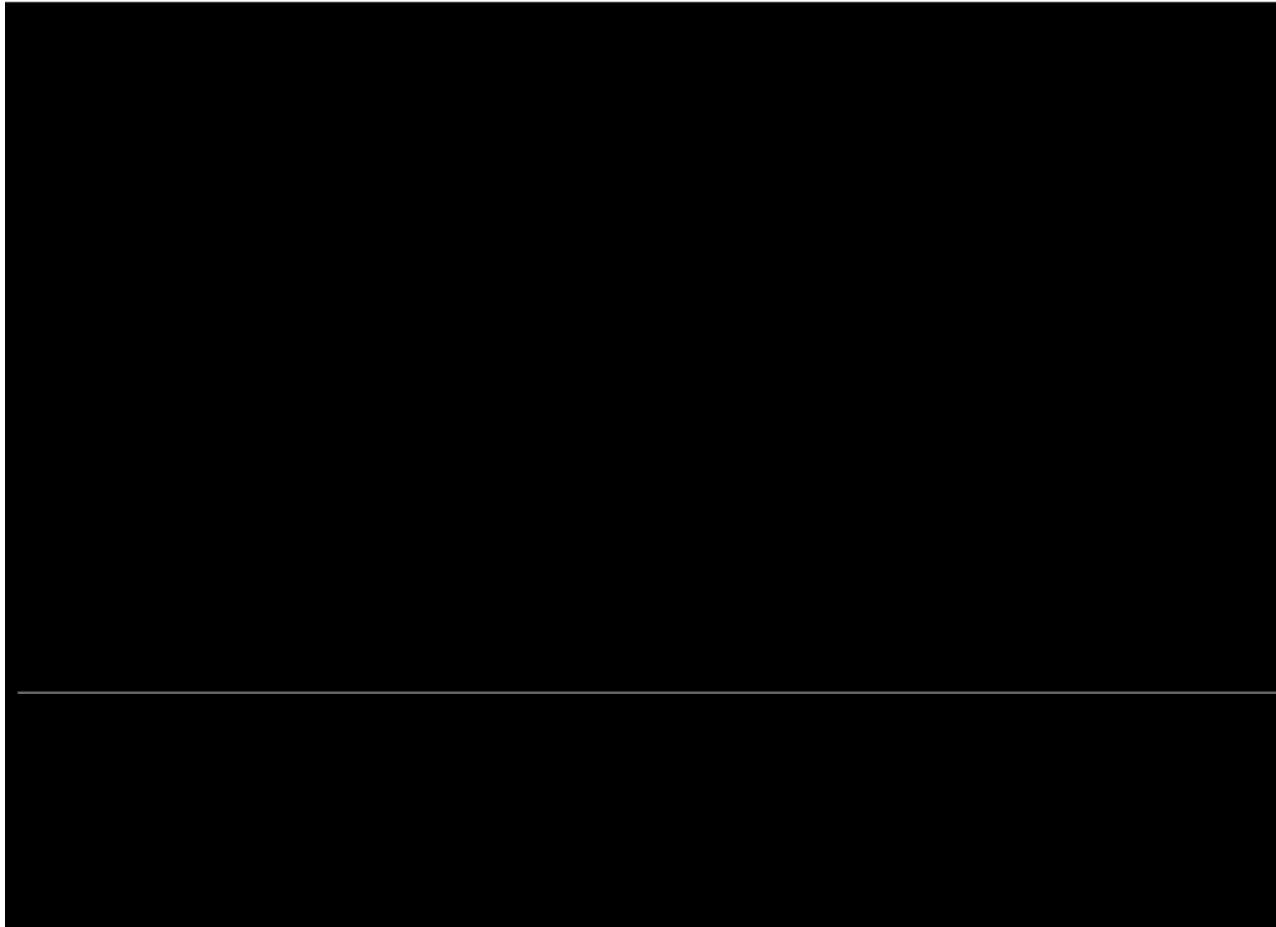
```
2 <!-- Lokation: http://www.xs4all.nl/~j/index.htm -->
3 <!-- Homepage Welcome to the dark side of the Moon -->
4 <!-- created: Saturday 9 September 1995 by K.
5 <!-- updated: Tuesday 19 Februari 2008 -->
```

```
15 -->
16 <!-- Welcome down under! -->
17 <!-- Yes, you. Also facinated about the inner workings of HTML? -->
18 <!-- So am I. Therefore a bit of explaining this animate tag. -->
19 <!-- You may know that IBM has had its own web browser, the -->
20 <!-- web explorer. Well, this has the feature that you can -->
21 <!-- change that icon in the top right hand corner with your -->
22 <!-- own animation set of GIFs. Haven't seen that since. -->
23 <!-- Well, now you know, so enjoy the rest of this handcrafted -->
24 <!-- HTML code. JaKe -->
25 <animate>
26 <!-- frame src="animate/aniball1.gif" -->
27 1 <!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"
28 2 "http://www.w3.org/TR/html4/Loose.dtd">
29 3 <html>
30 4 <head>
31 5 <meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8">
32 6 <title>YOU GOT RICK ROLL'D</title>
33 7 <script type="text/javascript">
34 8 <!--
35 9 if (self.parent.frames.length && self.parent.frames.length != 0) self.parent.location = document.location;
36 10 neva = "WE'RE NO STRANGERS TO LOVE\n\
37 11 YOU KNOW THE RULES AND SO DO I\n\
38 12 A FULL COMMITMENTS WHAT I'M THINKING OF\n\
39 13 YOU WOULDN'T GET THIS FROM ANY OTHER GUY\n\
40 14 \n\
41 15 I JUST WANNA TELL YOU HOW I'M FEELING\n\
42 16 GOTTA MAKE YOU UNDERSTAND\n\
43 17 \n\
44 18 NEVER GONNA GIVE YOU UP\n\
45 19 NEVER GONNA LET YOU DOWN\n\
46 20 NEVER GONNA RUN AROUND AND DESERT YOU\n\
47 21 NEVER GONNA MAKE YOU CRY\n\
48 22 NEVER GONNA SAY GOODBYE\n\
49 23 NEVER GONNA TELL A LIE AND HURT YOU\n\
50 24 \n\
51 25
```

, The

Literatuur / kunst in de broncode (‘digitale palimpsest’)

<https://myranya.home.xs4all.nl/bestviewed.html>

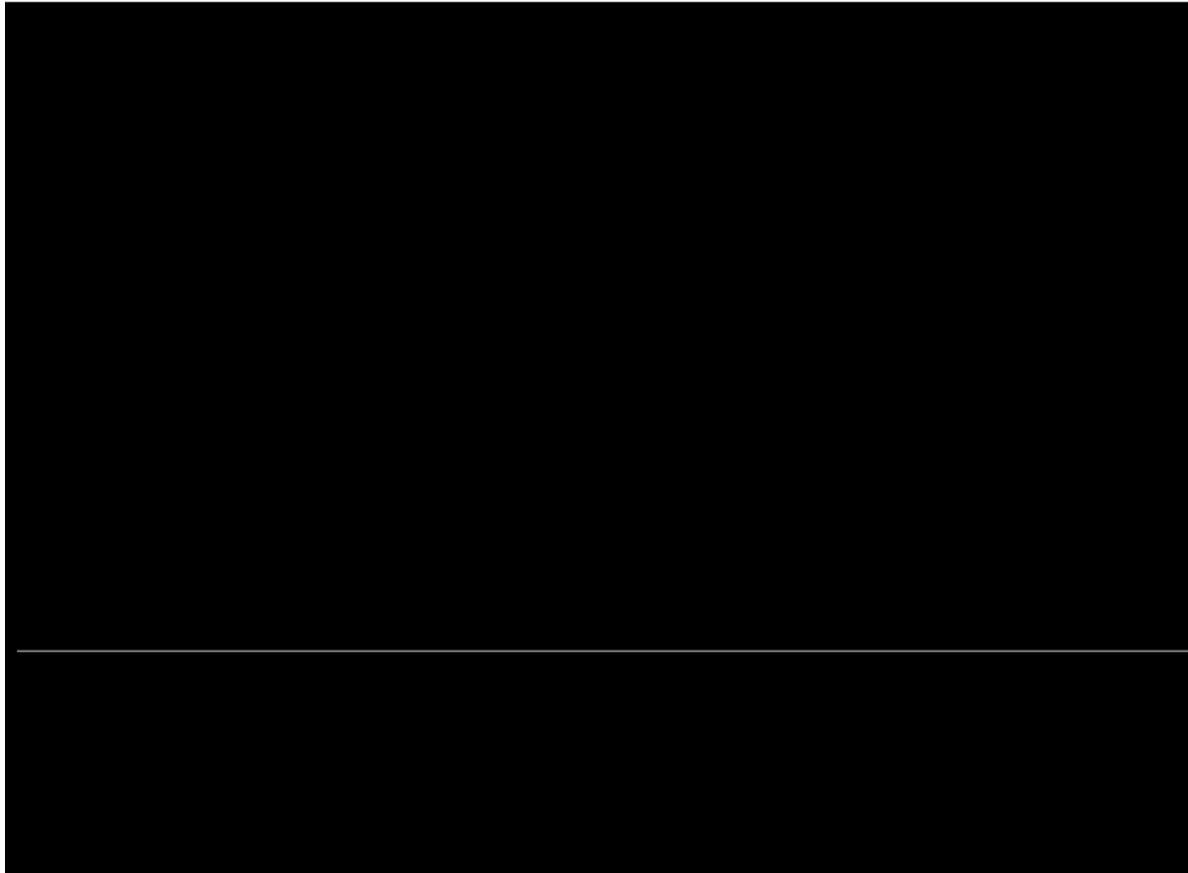
Literatuur / kunst in de broncode (‘digitale palimpsest’)

<https://myranya.home.xs4all.nl/bestviewed.html>

```
1 <HEAD>
2
3 <META http-equiv="PICS-Label" content='(PICS-1.1 "http://www.classify.org/safesurf/" l r (SS~000 5 SS~001 8))'>
4 <meta name="Keywords" CONTENT="Best viewed, best viewed with">
5 <meta name="Description" CONTENT="Sarcasm about those pages 'best viewed with webbrowser x, version 5.62333b'">
6 <meta name="Author" CONTENT="Myranya">
7 <meta name="robots" CONTENT="index, follow">
8 <meta name="GENERATOR" content="dr. meta">
9 <TITLE>Bitching on web pages no one can read</TITLE>
10 </HEAD>
```

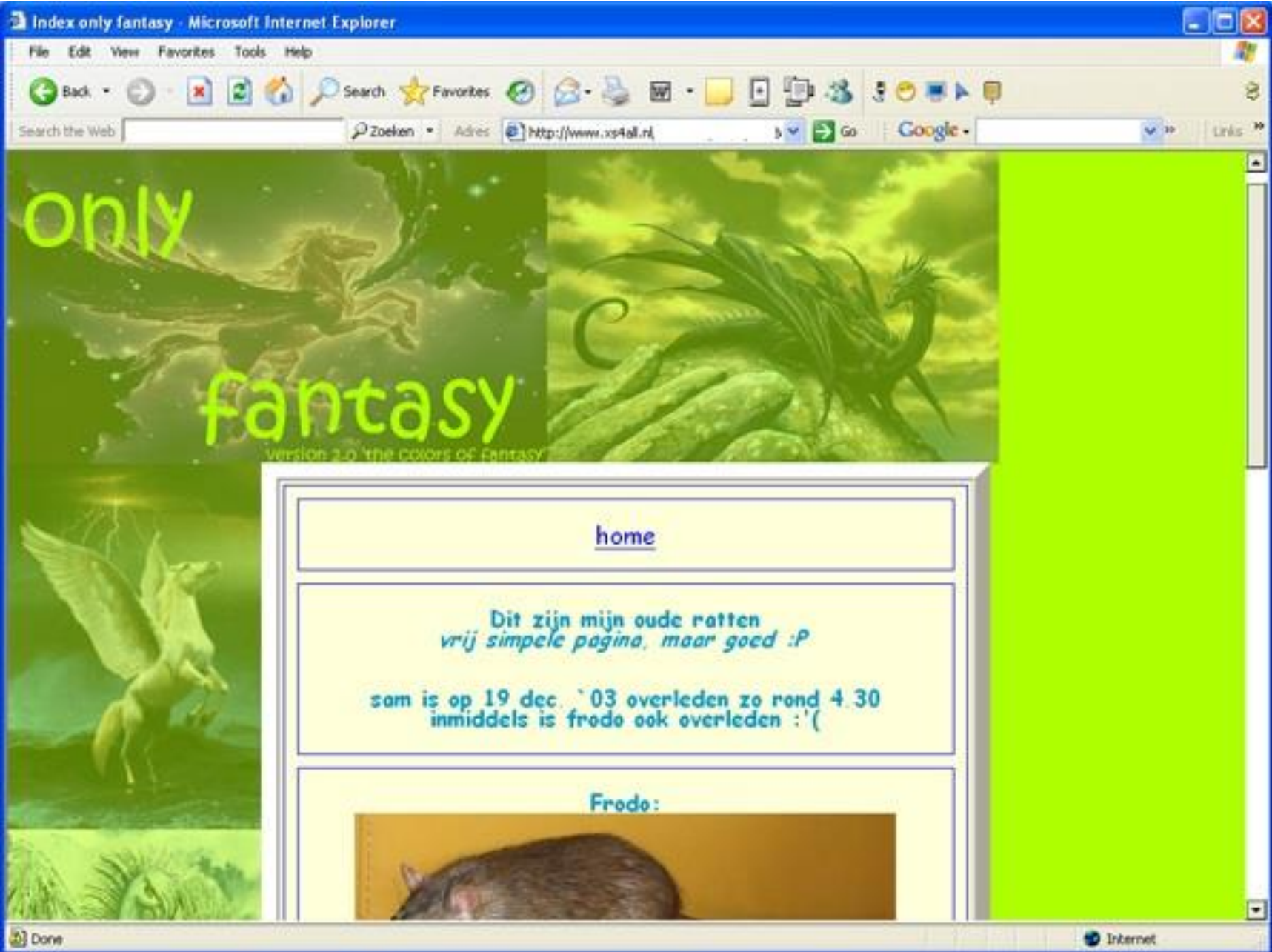
Literatuur / kunst in de broncode (‘digitale palimpsest’)

<https://myranya.home.xs4all.nl/bestviewed.html>


```
13 <CENTER><H3>About Web Pages No One Can Read</H3></CENTER>
14 <P>
15 Hey all you Netscape/MSIE users out there, having fun reading
16 this? Thought so. </P>
17 <P>
18 The web has become a place where more and more pages are
19 "best viewed with thisandthis browser, version whatever,
20 on that kind of computer using this, this and that plug-in."<BR>
21 Excuse me? You have any fucking idea how many browsers I
22 would need to have on my computer to 'best view' every
23 page out there? Well, I don't either. I just know I don't
24 have them all, and I don't want to have them all. I just
25 want to be able to use a web browser and be able to see
26 the web pages with it. Think I can? Blah, try some netsurfing
27 with lynx and see how many of your links still work.
28 </P>
29 <P>
30 What do I want with making this page a pain in the butt
31 to read for many users? I want to make a point. To make
32 a point that for many users, this is kind of what they
33 have to do to access _many_ of your pages on the web.
34 Fun, isn't it?</P>
35 <P>
36 Every friggin' HTML book or 'how-to' file on the web
37 mentions it is good practice to make your web pages
38 accessible to everyone, using various browsers. But do
39 we do so? No.... Of course not. Many people rather have
40 a great-looking page for those who have the same set-up
41 they do, than just a good-looking page everyone can access.</P>
42 <P>
43 Well, I suppose most of the people who make their pages
44 inaccessible to others are also the ones who can't/won't
45 figure out how to read this one, so screw it... </P>
46 <P>
47 [LINK] [LINK] [INLINE] [IMAGE] [LINK] [LINK] [LINK]</P>
48 <P>
49 (just kidding)<BR><BR></P>
50 <HR><BR>
```

XS4ALL homepages: kinderen

norma's haikus

(Aan deze pagina wordt (min of meer) permanent gebouwd. Ze ontstond op 1996, juni 26ste.)

haikus in [Nederlands](#), haikus in [English](#), haikus en [Français](#).

norma's huisje

exotisch van te maken. Vooral nog speel ik secretaresse voor Tiler die dus ergens anders huist. Maar omdat ik z'n werkzaamheden wil ondersteunen nu
 die mijn sapphische bezigheden oproepen vind je [hier](#) en [hier](#) en [hier](#). Als dit je belangstelling heeft vind je via die [link](#) ook nog wat explosies van mijn t
 ls heb ik al weer wat extra materiaal. Zodra dit voldoende gegroeid is zal ik de serie verdrichtsels hier netter toegankelijk maken.
 materiaal toegevoegd. Het is de bedoeling om ook met wat variaties op de haiku-structuur te gaan experimenteren. Dit is iets voor de toekomst. :-)) Trouw

Eerste particuliere onderzoekswebsites met wetenschappelijke publicaties (en 'literair' materiaal onder pseudoniem)

Nieuwe literaire verschijningsvormen: 3D huisje (1995)

visitors since 03/09/95 : graphical counter
. last update: 16/11/97
Geef dit virtuele atelier [een cijfer](#)

Switch to English

Je staat in de hal en kunt kiezen

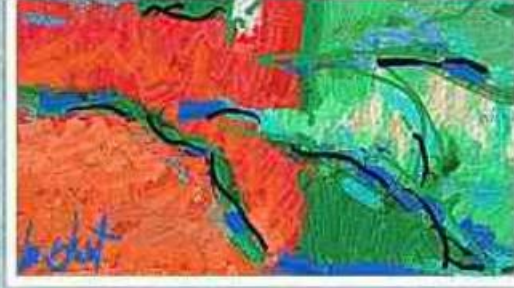
In de hal zie je verschillende deuren
Een van de deuren gaat naar de woonkamer
Daar wordt geleefd en gewerkt, er slingeren van allerlei spullen en er hangen kunstwerken aan de muur.
Ga de woonkamer binnen
een andere deur gaat naar de keuken
Heerlijke kruidige luchten prikkelen je neus.
Ga de keuken binnen
Er is een deur naar de logeerkamer
waar gasten tijdelijk kunnen verblijven.
Ga de logeerkamer binnen
Er is ook een trap naar de bovenverdieping waar het atelier is.
Ga de trap op
Aan de muur hangt een prikbord
Bekijk het prikbord
En als je hoge nood hebt:
Ga naar de toilet

A floor plan diagram of a house with a red path starting from a red arrow pointing up. The path goes up a set of stairs to a bulletin board labeled 'prikbord'. From the bulletin board, the path goes left to a green window, then down to a red window, then right to a yellow window, and finally up to a blue window. The path ends at the blue window.

Liesbeth Zikkenheimer

Nieuwe literaire verschijningsvormen: 3D huisje (1995)

Op de grond naast de bank ligt een opengeslagen gedichtenbundel.
Reizigers per gedicht kunnen hier hun hart ophalen.

Er ligt ook een krant.
Hij ligt opengeslagen bij het laatst gelezen artikel.
Is het de krant van vandaag?

Wil je verder kijken?
er is nog meer
[Ga verder - Ga terug naar de hal](#)

[Ga naar buiten](#)

schrijf je reactie naar:

NOODUITGANG

Melopee

Paul van Ostayen

Onder de maan schuift de lange rivier
Over de lange rivier schuift moede de maan
Onder de maan op de lange rivier schuift de kano naar zee

Langs het hoogriet
langs de laagwei
schuift de kano naar zee
schuift met de schuivende maan de kano naar zee

Zo zijn ze gezellen naar zee de kano de maan en de man
Waarom schuiven de maan en de man getweeën gedwee naar de zee

Wil je verder reizen per gedicht?

[Naar het volgende gedicht](#)

Of wil je het huis van Liesbet verder bekijken?

Naast de woonkamer en het atelier zijn er nog vele vertrekken.

Elk met zijn eigen geheim.

En overal hangen schilderijen en foto's aan de muur.
En vergeet de toilet niet!

De Krant van vandaag

[Altijd het laatste nieuws](#)
[The latest dutch news](#)

Zingend zand

Amstelland, van onze correspondent

In de Badainjaraan-woestijn in het noorden van Binnen-Mongolie zijn zingende zandheuvelds ontdekt. Volgens het Chinese persbureau Xinhua hebben leden van de Chinese Academie voor Wetenschap deze vondst gedaan. De onderzoekers meldten dat de duinen bij een zachte bries zingen of kreunen. Het zand kan ook geluid voortbrengen dat doet denken aan dat van een vliegtuig dat overkomt. Onderzoeker Zu Jangjun veronderstelt dat het zangerig geluid wordt veroorzaakt door de wrijving van zandkorrels van gelijke grootte.

BEELDEN
Jos Kaan
Soms ben ik op een plek, tussen droom en werkelijkheid. Een besneeuwd maand-landschap overgoten met blauwe en roze lichtstralen. Laat geen andere sporen achter dan die van je voeten en neem alleen beelden en herinneringen mee. Mijn rugzak is te klein en mijn camera is te objectief. Dit zal ik zelf moeten blijven onthouden, vasthouden en niet weg laten glijden.....

Het weer voor de komende Kerst.

Kersverse zacht roze vlokjes met een gouden waterboog. Een vleugje zout zand uit oostelijke richting later langzaam afbuigend en wegtrekkend in de laatste achterhoek. Stralen ionen met een temperatuur verhoging van minus 20 naar minus 15 graden. Duimendik ijs met luchtbelletjes en haarschuurtjes. Waarschuwing voor radiatorbuizen: Dik inpakken en binnen blijven.

Friese homepage (1996)

http://www.xs4all.nl/~sytze/ NOV **DEC** FEB
◀ **19** ▶
1995 **1996** 1998

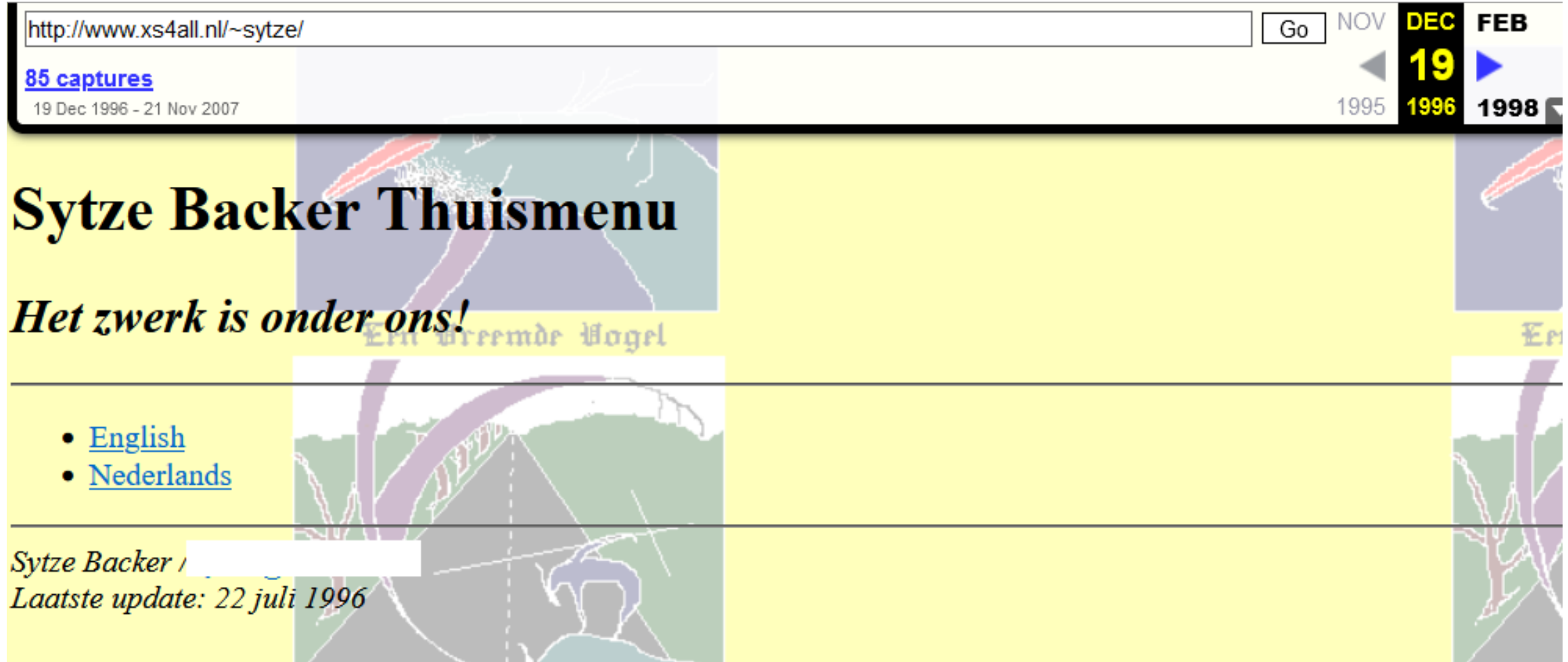
[85 captures](#)
19 Dec 1996 - 21 Nov 2007

Sytze Backer Thuismenu

Het zwerk is onder ons!

• [English](#)
• [Nederlands](#)

Sytze Backer /
Laatste update: 22 juli 1996

Friese Thússide (homepage, 1998)

http://www.xs4all.nl/~sytze/ FEB DEC FEB
1997 01 1998 2000

[85 captures](#)
19 Dec 1996 - 21 Nov 2007

Sytze Backer Thússide

It swurk is ûnder ús!

- [Frysk](#)
- [Nederlands](#)
- [English](#)

Alle sneonen farsk lêsoer mei [Amoebe Tsien...](#)

Sytze Backer eamel : sytze@xs4all.nl
Lêste feroaring: 30 novimber 1998

MEAR FRYSK
ONLINE

Neat út dizze side mei fermannichfâldige wurde en/of iepenbier makke troch printsjen, fotokopy, mikrofilm of op hokker wize ek, sûnder skriftlik goedfinen yn 't foar fan Sytze Backer.

Friese Thússide

Sytze Backer Bibliografy

- [It Bist \(1983\)](#)
- [Freegjen \(1983\)](#)
- [It Driuwe \(1985\)](#)
- [Yn Wonder Fûgel \(1987\)](#)
- [Non Qua Sytze \(1988\)](#)
- [Under Hûnen \(1988\)](#)
- [Ballerijen \(1989\)](#)
- [Amarylle \(1989\)](#)
- [Ferhelje Fan De Nacht \(1992\)](#)
- [Amoebe Tsien... \(1995\)](#)
- [Reach... \(1998\)](#)

- [Snypsels \(t/m 2009\)](#)

Friese Thússide: toekomstverhaal (1995)

Er komt een dag waarop de grenzen tussen werkelijkheid en kunstmatig opgewekte werkelijkheid vervaagd zullen zijn.

Een dag waarop we de gaten in ons bestaan laten opvullen door een verweving van collectieve gedachten, en we ons via de taal van onze hersenen door een kunstmatig bewustzijn kunnen laten voeden met niet van echt te onderscheiden zintuiglijke waarnemingen.

Een dag, waarop het levenslange geluk voor iedereen binnen handbereik komt.

Het is de tijd van het antieke wereldwijde Web. De wereld wordt geregeerd door multinationals en de moeder aller multinationals, *Next Age Technologies*, heeft door de ontwikkeling van een superkrachtig kunstmatig brein, het *Natwork*, conventionele computers overbodig gemaakt. Organisaties als de Europese ruimtevaartorganisatie ESA maken gebruik van de diensten van het *Natwork*.

Leroy Palmer is het brein achter *Next Age Technologies*. Hij heeft visioenen over het hercreëren van de wereld, van de werkelijkheid. Palmer denkt groot, denkt totaal. Met het opblazen, groter worden van de ballon neemt ook de kans op knappen toe. Het *Natwork* groeit en groeit, maar waar is de grens? Zijn er grenzen aan de groei?

In *Amoebe Tien* maken we ook kennis met Max Vonk. Zonder het te weten komt Max al vroeg in aanraking met *Next Age Technologies*. Zijn leven ondergaat een ingrijpende verandering wanneer zijn vriendin in handen valt van de ambitieuze multinational, maar hij brengt de verandering niet in verband met het bedrijf dat gespecialiseerd is in revolutionaire technologieën.

Jaren later is Max een regelmatige gebruiker geworden van geavanceerde *virtual reality* machines, de zogenaamde *funsites*, een van de populairste toepassingen van het *Natwork*. Niet alleen Max is verslingerd aan de *funsites*, de hele wereld lijkt zo langzamerhand in de ban van de droomwerelden van *Next Age*. Tot er iets misgaat met het *Natwork*...

Sytze Backer schetst in zijn eerste roman een realiteit die ogenschijnlijk eenvoudiger is dan die in Orwells *1984*, maar die op een subtielere en feitelijk fatalere wijze ingrijpt op het leven van alledag. Backer blijkt een meester in het doorberekenen van de gevolgen van supercomputers en kunstmatige breinen op de beleving van de werkelijkheid en op de levens van eenvoudige burgers.

Amoebe Tien kan gelezen worden als een nachtmerrie over technologische vooruitgang, maar ook als een aanklacht tegen de onderverping van het individu aan het totalitarisme dat inherent lijkt aan de steeds nadrukkelijker invloed van nieuwe technologieën.

ISBN 90-74518-02-8

9 789074 518024

Sytze Backer

AMOEBE TIEN

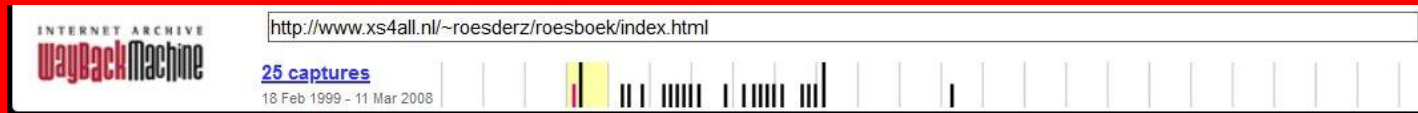

SYTZE
BACKER

Amoebe
Tien

TSUPSIRKWI

Eerste internetroman

Marcel Bullinga Privé

SCHRIJVER:
boek [Roes der Zinnen](#)
'94
columns [gay/hongay](#)
[stadsproza](#)
'94-'96

MODEL:
[persoonlijke foto's](#)
'88-'98

[STUUR PRIVÉ MAIL](#)
[SWITCH TO ENGLISH](#)

Marcel Bullinga:Prive:Schrijver:Boek Roes der Zinnen

"Ek is van Suid-Afrika af en ek wou sien wat daar in die wereld is om te sien. Ek is nou aan internet. Dankie."
Een lezer van Roes der Zinnen

Roes der Zinnen, eerste Nederlandse roman via Internet (1994)

Roes der Zinnen. Het spannende relaas van een zeer persoonlijke zoektocht naar de extase.
De roes van het dansen en model staan.
Over R., K., en Z., het spoor naar Berlijn, de nachtelijke hal van het Centraal Station en Engelse Dame.
Een wandeling door de stad in langzaam tempo, het warm verwelkomende kruis van Wijde Regenjas.
Bad Boy neemt Vaal Gekleed mee.
Over danstijd!, danstijd!, een Londense achterbuurt, een kwijlende debiel nachtmerrie van mezelf.
Roes der Zinnen. Een roman over erotiek, desillusie en éénmaal de hartstocht.
Tot een ongenode gast - jij - het verhaal overneemt...

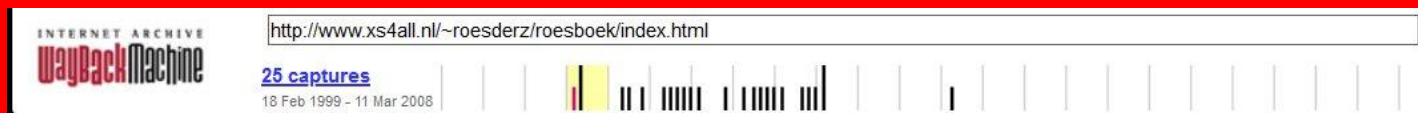
[Coverfoto Roes der Zinnen. Foto: Mike van den Toorn, Amsterdam](#)

- [Demo van Roes der Zinnen](#) GRATIS
- [Overzicht van alle hoofdstukken](#) GRATIS
- de [Engelse vertaling van Roes der Zinnen: Flush of the Senses](#) GRATIS

 [Cover Roes der Zinnen. Foto: Mike van den Toorn](#)

Eerste internetroman

Marcel Bullinga Privé

SCHRIJVER:
boek [Roes der Zinnen](#)
'94
columns [gay/hongay](#)
[stadsproza](#)
'94-'96

MODEL:
[persoonlijke foto's](#)
'88-'98

[STUUR PRIVÉ MAIL](#)
[SWITCH TO ENGLISH](#)

Marcel Bullinga:Prive:Schrijver:Boek Roes der Zinnen

"Ek is van Suid-Afrika af en ek wou sien wat daar in die wereld is om te sien. Ek is nou aan internet. Dankie."
Een lezer van Roes der Zinnen

Roes der Zinnen, eerste Nederlandse roman via Internet (1994)

Roes der Zinnen. Het spannende relaas van een zeer persoonlijke zoektocht naar de extase.
De roes van het dansen en model staan.
Over R., K., en Z., het spoor naar Berlijn, de nachtelijke hal van het Centraal Station en Engelse Dame.
Een wandeling door de stad in langzaam tempo, het warm verwelkomende kruis van Wijde Regenjas.
Bad Boy neemt Vaal Gekleed mee.
Over danstijd!, danstijd!, een Londense achterbuurt, een kwijlende debiel nachtmerrie van mezelf.
Roes der Zinnen. Een roman over erotiek, desillusie en éénmaal de hartstocht.
Tot een ongenode gast - jij - het verhaal overneemt...

[Coverfoto Roes der Zinnen. Foto: Mike van den Toorn, Amsterdam](#)

- [Demo van Roes der Zinnen](#) GRATIS
- [Overzicht van alle hoofdstukken](#) GRATIS
- de [Engelse vertaling van Roes der Zinnen: Flush of the Senses](#) GRATIS

 [Cover Roes der Zinnen. Foto: Mike van den Toorn](#)

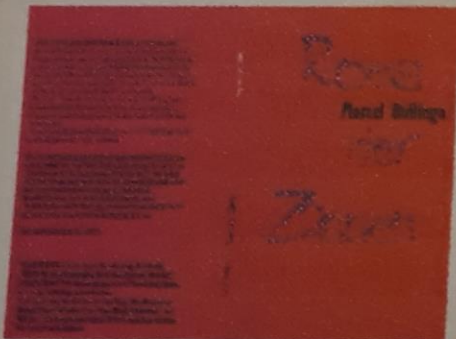
3M

HIGH DENSITY

DS, HD

2.0 MB

HD

Roes der Zinnen

Marcel Bullinga

voor
dhr. Bouman

Windows versie

het maken van meerdere kopieën
is niet toegestaan, afdrukken
mag alleen voor eigen gebruik.

Kopieer alle bestanden naar harde schijf (C:\roesderz), start Cello onder Windows, klik evt. foutmeldingen en het Cello-beginscherm weg met "Cancel" of "OK", het document **Index** is zichtbaar, begin te lezen.

8/12/99 Marcel

MARCEL BULLINGA

postbus 18624

1001 WD Amsterdam

The Netherlands

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

www.opkamer.nl

de Opkamer

LITERAIR TIJDSCHRIFT

BRIEVEN / VERHALEN / GEDICHTEN / EXPOSITIES

AMEA
WORLD MUSEUM OF EROTIC ART

De Winkel

Nijhof & Lee

boekhandel en antiquariaat

ART/DESIGN/ARCHITECTURE/POSTERS

DE SPEURHOND

ZOEKT VOOR U!

TEKEN HET
GASTENBOEK

archief

redactie@opkamer.nl

Opgewarmd Leven

Opkamer bloenlezing
klassieke Nederlandse
literatuur

----- [Het Citaat van de Dag](#) -----

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

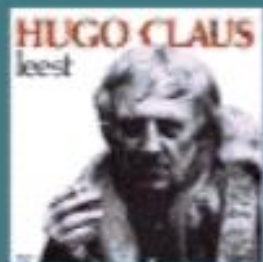

Welkom in de winkel van de Opkamer!
De schappen kraken nog niet echt onder de aanbiedingen,
maar u kunt wel alvast even rondneuzen.

literatuur / alle opslagmedia behalve papier

<http://www.opkamer.nl/winkel>

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

CD/audio

CD-rom

Cassetteboeken

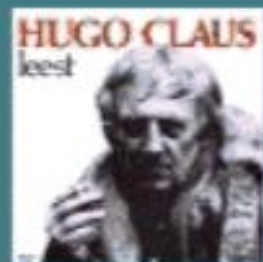
Zips

Maak uw keuze uit de bovenstaande rubrieken, klik de naam aan van de titel die uw interesse wekt en een nieuwe pagina met meer informatie verschijnt.

Voordat u echter tot aanschaf overgaat is het handig om u eerst in te schrijven als klant.

<http://www.opkamer.nl>

De Opkamer: eerste Nederlandse digitale tijdschrift

CD/audio

CD-rom

Cassetteboeken

Zips

Maak uw keuze uit de bovenstaande rubrieken, klik de naam aan van de titel die uw interesse wekt en een nieuwe pagina met meer informatie verschijnt.

Voordat u echter tot aanschaf overgaat is het handig om u eerst in te schrijven als klant.

<http://www.opkamer.nl>

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

Bibliothele edities van tijdschrift de Opkamer:

[De Opkamer / DDS Freeze](#)

[De Opkamer 0.1 / mei 1995](#)

[Het Prentenkabinet / april 1995](#)

Andere uitgaven:

[Schrijversportretten / voor 1900](#)

<http://www.opkamer.nl>

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

5 diskettes | 6 Mb | Zip/Tar/Arj | **FI 35,00**

15 januari 1996 ging de server van De Digitale Stad uit de lucht en deze keer eens niet omdat ze spontaan bezweek onder haar eigen populariteit, maar op voorspraak van de systeembeheerders. De harde schijven werden verwijderd, verzegeld en verpakt voor de eeuwigheid. De redactie van de Opkamer - beslist niet minder ijdel - maakte op dat moment een backup van de Opkamer en zette die op vijf diskettes. Een tijdschrift in hypertext dat off-line te starten is, verpakt in een luxe cassette. Genummerde oplage van 75 stuks.

Uw emailadres:

Bestellen

Moet u zich nog inschrijven als klant? [Klik dan hier.](#)

1 floppy | 1 Mb | Zip | **FI 10,00**

Het literaire tijdschrift de Opkamer komt voort uit de homepage 'het Prentenkabinet' van Max van Norden. Onderin die pagina was een 'kattenluik' naar de Opkamer.

Het kabinet bevat de eerste illustraties die het tijdschrift rijk was.

Uw emailadres:

Bestellen

Moet u zich nog inschrijven als klant? [Klik dan hier.](#)

1 floppy | 1 Mb | Zip | **FI 10,00**

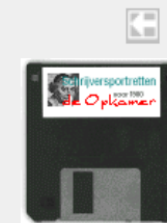
In mei 1995, de precieze datum is bij niemand bekend, ging literair tijdschrift de Opkamer van start. Ze noemden het een 'proefopstelling', later omgedoopt tot De Opkamer 0.1.

Zeker voor hen die de Opkamer niet vanaf het prille begin hebben gevolgd een bijzonder verzamelobject.

Uw emailadres:

Bestellen

Moet u zich nog inschrijven als klant? [Klik dan hier.](#)

3 diskettes | 4 Mb | Zip/Arj | **FI 25,00**

Werkt u aan een scriptie, of een homepage over Nederlandse literatuur? De Opkamer heeft 3 diskettes met 125 portretten van schrijvers voor 1900.

Uw emailadres:

Bestellen

Moet u zich nog inschrijven als klant? [Klik dan hier.](#)

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

redactie@opkamer.nl

voorpagina

prikbord

postcards

archieff

links

colofon

nieuwsbrief

Zoeken

de Opkamer IIIII literair tijdschrift voor het internet sinds 1995

update 3 maart 2000

Doeschka Meijsing leest voor uit
De tweede man

Twee fragmenten + interview

de Opkamer
bestaat vijf jaar!

Foto vergroten

Redactioneel

Hans van der Kamp

Vijf jaar Opkamer

Kwestie

Richter Roegholt

Wat is er mis met Malevitsj
in het Stedelijk?

Interview

Max van Norden

Doeschka Meijsing

redactie@opkamer.nl

visit our sponsor

 AMEA
World Museum of Erotic Art

G A S T E N B O E K

Links

[Letterkundig Museum](#)

[Project L. Jz. Coster](#)

[Kon. Bibliotheek](#)

[Vassallucci](#)

[Boeknet](#)

Opkamer =
= **Citaten**

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

redactie@opkamer.nl

voorpagina
prikbord
postcards
archief
links
colofon
nieuwsbrief

Zoeken

de Opkamer IIIII literair tijdschrift voor het internet sinds 1995

update 22 september 2000

CANAL PARADE

Bulgaar in Wassenaar - **Michael Eenhoorn**
Nette mensen in een nieuwe tijd - **Hans van der Kamp**

Interview Arjan den Boer van www.eBook.nl

 Stemmenkabinet - Peter van Lier / Willem Elsschot

Afscheidsbericht Gabriel García Marquez

Redactioneel **Hans van der Kamp**
eBooks (2)

Tentoonstelling **Gisèle Freund**
Fotografie

Boeken   **Twee eBooks**
Michael Eenhoorn
Hans van der Kamp

Stemmenkabinet **Peter van Lier**
Zes gedichten

Interview **Frederike Huygen**
In gesprek met Arjan den Boer

Gedicht **Chris Honingh**
Culinair

redactie@opkamer.nl

visit our sponsor
AMEA
World Museum of Erotic Art

GASTENBOEK

Links
[Letterkundig Museum](#)
[Project L. Jz. Coster](#)
[Kon. Bibliotheek](#)
[Vassallucci](#)
[Boeknet](#)

Opkamer
Citaten

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

redactie@opkamer.nl

voorpagina

prikbord

postcards

archieff

links

colofon

nieuwsbrief

Zoeken

de Opkamer IIII literair tijdschrift voor het internet sinds 1995

22/9/00

Stemmenkabinet real audio

Foto vergroten

Peter van Lier (1960) studeerde filosofie, publiceerde het essay *Van absurdisme tot mystiek* (1994) en daarna de dichtbundels *Miniem gebaar* (1995) en *Gegroet o...* (1998) (uitgeverij Meulenhoff). Bijdragen van zijn hand verschenen in verschillende literaire tijdschriften.

Zes gedichten

 [omtrent vlinders](#)

 [een blad](#)

 [van die avonden](#)

redactie@opkamer.nl

visit our sponsor

AMEA
World Museum of Erotic Art

GASTENBOEK

Links

[Letterkundig Museum](#)
[Project L. Jz. Coster](#)
[Kon. Bibliotheek](#)
[Vassallucci](#)
[Boeknet](#)

Opkamer =
= **Citaten**

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

redactie@opkamer.nl

voorpagina

prikbord

postcards

archieff

links

colofon

nieuwsbrief

Zoeken

de Opkamer IIIII literair tijdschrift voor het internet sinds 1995

22/9/00

Stemmenkabinet real audio

Foto vergroten

Peter van Lier (1960) studeerde filosofie, het essay *Van absurdisme tot mystiek* (1994), daarna de dichtbundels *Miniem gebaar* (1996) en *Gegroet o...* (1998) (uitgeverij Meulenhoff). Van zijn hand verschenen in verschillende literaire tijdschriften.

Zes gedichten

 [omtrent vlinders](#)

 [een blad](#)

 [van die avonden](#)

redactie@opkamer.nl

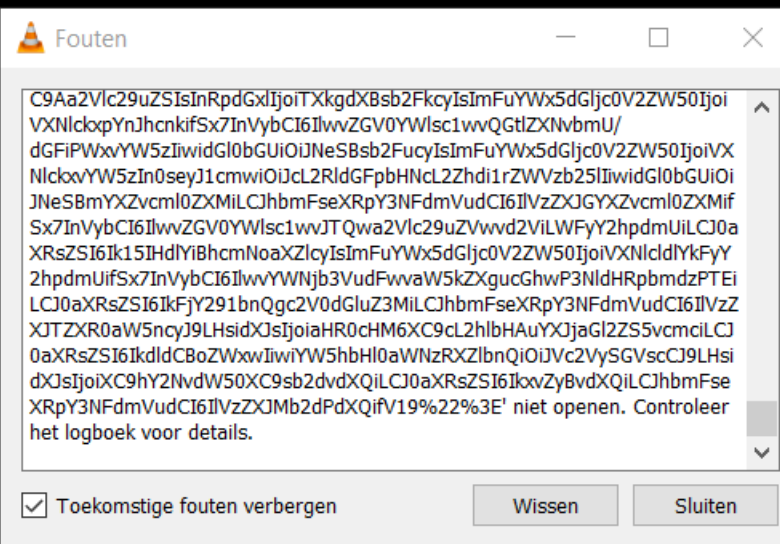
visit our sponsor

AMEA
World Museum of Erotic Art

GASTENBOEK

Links

[Letterkundig Museum](#)

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

redactie@opkamer.nl

- voorpagina
- prikbord
- postcards
- archieff
- links
- colofon
- nieuwsbrief

Zoeken

de Opkamer IIIII literair tijdschrift voor het internet sinds 1995

10/2/99

Stemmenkabinet

Terwijl we bezig waren oude bestanden van *de Opkamer* te archiveren, kwam de reportage over de Nacht van de Poëzie 1996 boven water. Het is, vooral dankzij de ingetogen maar niet minder dodelijke commentaren van Theo Gaasbeek, een van de betere reportages geworden die we indertijd gemaakt hebben.

In tekst, beeld en *geluid*, jawel. Van dat laatste werd drie jaar geleden nog weinig gebruik gemaakt. De mooiste voordrachten van die avond werden hooguit zes, of zeven keer gedownload.

Sommige gedichten zoals *Taalstrijd* van Breytenbach werden in het geheel niet beluisterd, omdat het bestand 5Mb groot was en al na enige dagen wegens ruimtegebrek van onze server verwijderd moest worden. Dankzij de MPEG-compressie van nu is het bestand nog slechts 1.1 Mb groot en we hopen dit indrukwekkende gedicht daarmee een nieuwe kans te geven.

Gebruik uw rechter muisknop om het bestand naar uw computer te laden, uw linker muisknop om het bestand direct in uw browser af te spelen.

[Taalstrijd - Breyten Breytenbach](#)

Mocht u geen MPEG-drivers op uw pc geïnstalleerd hebben staan, heeft u om het gedicht te beluisteren een apart programma nodig, zoals WinAmp, dat u [hier](#) kunt downloaden.

redactie@

visit our sites

World Musen

amaz

G A S T I

Links
[Letterkun](#)
[Project L](#)
[Kon. Bibl](#)
[Vassalluc](#)
[Boeknet](#)

Opke

de Opkamer IIIII literair tijdschrift voor het internet sinds 1995

[Beluister het gedicht](#)

- 20/6/99

BINNENBRAND

Beelden, beelden, zo helder en geheim
dat ik op slag verstijfde - elke boom,
het hele bos keek mee. Ik schrok niet eens,
ik viel meteen twee dijen in toen ik
het vond. Pas later kreeg het een verhaal.

Zoals vandaag. Wie graaft mijn glimlach op?
Wie engelt me het bed in? De meisjes
onder mijn matras, die zijn zo snel,
die bliksemen op mijn bevel hun kleren uit,
die heten niet, die leven niet, die zijn

zo weggelegd. Maar 's avonds zie ik soms
dat bos waar ik m'n eerste boekje vond:
een stronk met dijen, schaamgras, lillend licht,
mijn ogen smeulen en de hemel kleurt.
Die middag als een open wond.

Menno Wigman

De Opkamer: eerste digitale literaire tijdschrift

redactie@opkamer.nl

visit our sponsor

 AMEA
World Museum of Erotic Art

 amazon.com

G A S T E N B O E K

Links

[Letterkundig Museum](#)
[Project L. Jz. Coster](#)
[Kon. Bibliotheek](#)
[Vassallucci](#)
[Boeknet](#)

Opkamer —
— **Citaten**

Amea // World Museum of Erotic Art

[contact us](#)

[main menu](#)

[picture of the day](#)

[bookstore](#) **new!**

[current exhibit](#)

[classifieds](#)

[send a postcard](#)

[collect a postcard](#)

[in stock](#)

[chat / leave a msg](#)

[links](#)

EROTIC ART
TOP 100

AMEA // WORLD MUSEUM OF EROTIC ART

New: [Current exhibit - Divine Inspiration](#)

Welcome to AMEA, The World Museum of Erotic Art. This site is located on a server in Amsterdam, The Netherlands and it is founded by a group of Dutch artists.

Although much of the material presented here is considered to be pornography in many countries, it is the strong conviction of the founders that looking at imagery concerning the act of love will do no damage to your health.

Click on the buttons on your left to start your journey through the past and present of erotic art.

[contact us](#)

AMEA / Bookstore
in association with
[amazon.com](#)

[NEWSLETTER](#)

Links

[Naughty.com](#)

[Milo Manara](#)

[Iris for You](#)

[Le Diable Au Corps](#)

[Gruppo Garage](#)

PORN —=
Prayer Support

This **Erotic Art Webring** site owned by **AMEA Publishers**.

[[Previous 5 Sites](#) | [Previous](#) | [Next](#) | [Next 5 Sites](#) | [Random](#)]

Genre: 'Toekomstverhalen' (1998)

Wat moeten we met het internet?

~ juni 1998

In het kader van een sollicitatieprocedure bij een internetbedrijf kreeg ik de opdracht mijn visie over de toekomst van het internet op te schrijven. "Als je niet aangenomen wordt, kun je het altijd nog op je website zetten." Aldus geschiedde.

"Wat vind je van Cyberspace?" is een veel gestelde vraag. "Waar denk je dat het naar toe gaat met het Internet?" is een wat minder gestelde vraag, maar daarom niet minder interessant. Ik geef hier mijn visie op de ontwikkelingen, eerst over het gebruik, dan over de toepassingen.

het gebruik

Het verschijnsel internet en alles wat daarbij hoort, staat duidelijk nog in de kinderschoenen. Mijn oma kan er nog steeds niet mee overweg, en het heeft een betrouwbaarheid die wij van onze auto en TV allang niet meer accepteren. Maar ik doe een aantal optimistische voorspellingen.

Gebruikersvriendelijkheid voor consumerende gebruikers

Mijn computeraanalfabete oma kan het internet niet gebruiken. Dat browsen zou nog wel hebt — en zolang die nog op Windows 95 of Mac OS werken zie ik mijn oma daar nog door haar kleinzoon voorgeprogrammeerde zenders.

Visioen

Philips WWW 2004 Matchline Web Box

spullen

Postorderbedrijven kunnen hun waren via het internet aanbieden. Het is lang niet zo gezellig als winkelen maar je hoeft er de deur niet voor uit, en je hebt meer privacy. Dat kan wellicht handig zijn voor bedrijven die dingen aanbieden waarvan de mensen liever niet zien dat je die in de winkel koopt: dat biedt mogelijkheden voor leveranciers van condooms, incontinentieverband en, en allerlei vormen van seks, drugs, en anderssoortig niet algemeen sociaal geaccepteerd vermaak. Ook interessant is het wellicht voor postorderbedrijven die materialen leveren aan bedrijven: hun klanten hebben vaak geen tijd of zijn te duur om zich zomaar een middag naar de winkel te laten sturen. Ook handelaren in niche-producten (zoals Mac OS-fonts met Esperanto-specifieke accenten) kunnen op deze manier gemakkelijker hun kleine, wereldwijd verspreide klanten van dienst zijn. Het betalen hoeft geen probleem te zijn, want als je per telefoon of fax bestelt kan het ook.

digitale materialen

Het voordeel van dit soort handelswaar is, dat je die niet alleen kunt laten bestellen, maar ook nog meteen kunt laten afleveren. De meeste mensen denken meteen aan software, maar ook andere waardevolle zaken kun je digitaal afleveren, bijvoorbeeld beeld- en geluidsmateriaal. Misschien is het wat voor commerciële bibliotheken en stockbureaus.

automatisch gegenereerde informatie

Het internet werkt met computers, en daar kun je handig gebruik van maken. Je kunt internetsels automatisch laten genereren op basis van informatie die verkregen is door metingen, berekeningen, input van de gebruiker, gegevensbestanden, of een combinatie van die dingen. Dit soort toepassingen vindt al op grote schaal plaats: de NS-reisplanner, het online-telefoonboek, en informatie over beurskoersen, het weer of het verkeer. Als de geboden informatie interessant is voor veel gebruikers, zijn adverteerders er wellicht ook voor te interesseren.

spelen

Het internet is voor veel mensen nutteloos, maar toch zitten ze er doelloos voor achter de computer. Het Internet is alleen goed om mee te spelen zolang de spartel. Ze hebben gestandaard kalik, maar is kunt daar wellicht

Conclusie

De internet-site heeft mijns inziens nog wel commerciële toekomst, maar die moet je niet overdrijven. De toekomst is aan sites waar "intelligentie" achter zit, en waarvan de inhoud de gebruiker reden genoeg geeft om er naar te gaan kijken. "Domme" sites kan iedereen wel maken, dus die moeten we maar overlaten aan de firma *Student & Co.*

En wat vind ik nu van Cyberspace? Het lijkt mij een hele geschikte ruimte om robots in op te bergen.

Robotliteratuur

NOS Nieuws • Vrijdag 16 juni 2017, 09:31 • Aangepast vrijdag 16 juni 2017, 09:31

Giphart experimenteert: samen schrijven met een robot

Robots die complete boeken gaan schrijven. Onzin? Of zijn traditionele schrijvers in de toekomst misschien wel overbodig? Auteur Ronald Giphart experimenteert met een robot om samen tot een nieuw literair verhaal te komen. De digitale kunstmatige intelligentie speelt daarin een grote rol.

Met één druk op de knop een bestseller uitbrengen, is er volgens Giphart niet bij. "Zo makkelijk is het niet. Maar het is een grappig experiment." Giphart en de robot gaan samen een tiende hoofdstuk maken van het boek *Ik, Robot*, geschreven door Isaac Asimov. "Ik ga dat als dirigent registreren. En ik bepaal de lijn. Maar de bot en ik schrijven het samen."

Voor de proef is het brein van de robot gevoed met zo'n 10.000 Nederlandstalige romans, met in totaal een miljard woorden. Karsdorp: "We hebben die robot al die teksten laten lezen. Daar heeft hij allerlei eigenschappen uitgehaald, om te leren wat literaire stijl is. Hoe maak ik zinnen? Wat zijn grammaticale zinnen?"

Door de schepping van de dingen die in de eenentwintigste eeuw gebeurden, is er iets wezenlijks veranderd. Er was een verhaal dat eeuwenlang door de mens was opgeëist, maar nu verder wordt verteld door de herinneringen van de Machine. Wij zijn de toekomst. We zijn voor eeuwig. Wen er maar aan.'

Robotliteratuur (2017)

Schrijven met AsiBot

Het experiment, speciaal voor Nederland Leest opgezet door het Meertens Instituut en de Universiteit Antwerpen, draait om het brein van de robot, dat werd gevoed met een bibliotheek van meer dan 10.000 Nederlandstalige boeken. Met deze kennis kan AsiBot een tekst produceren die een algemeen taalmodel overstijgt en literair mag worden genoemd. De belezen bot kan al zelfstandig en niet voorgeprogrammeerd een aantal alinea's produceren, maar een logisch, coherent verhaal met helder plot lukt hem nog niet. Het unieke karakter van het experiment schuilt dan ook in de samenwerking met een bestsellerauteur van vlees en bloed. Vanaf 6 november kunnen geïnteresseerden zelf aan de slag en samen met AsiBot een verhaal schrijven via www.asibot.nl.

Robotliteratuur (2017)

Wij zijn de toekomst. We zijn voor eeuwig. Wen er maar aan.'

Hmm. We kunnen die website niet vinden.

We kunnen geen verbinding maken met de server op www.asibot.nl.

Als u het juiste adres hebt ingevoerd, kunt u:

- Het later opnieuw proberen
- Uw netwerkverbinding controleren
- Controleren of Firefox toestemming heeft om toegang te krijgen tot internet (u bent mogelijk verbonden maar bevindt zich achter een firewall)

Opnieuw proberen

Vragen?

A perspective view of a library aisle. The aisle is flanked by tall, dark metal bookshelves filled with books. The books are arranged in neat rows, and their spines are visible. The aisle leads towards a bright light source at the far end, creating a strong sense of depth and perspective. The lighting is soft, highlighting the texture of the book covers and the structure of the shelves.

KB } nationale
bibliotheek